

Gemeenteraad van de gemeente Horst aan de Maas
t.a.v. Afdeling Projectbureau
Postbus 6005
5960 AA Horst

Venlo, 9 juli 2013

Betreft:

Zienswijze op Ontwerp bestemmingsplan “*Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde*”

Geachte gemeenteraad,

Naar aanleiding van de hoogwateroverlast in 1993 en 1995 is besloten dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om de gebieden langs de Maas beter te beschermen tegen hoog water. Hiertoe is de afgelopen jaren het project Zandmaas/Maasroute ontwikkeld bestaande uit meerdere deelprojecten. Om de uitvoering van een aantal van deze projecten mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat er in de rivierverruimingsprojecten één centrale verwerkingsinstallatie (CVI) wordt gerealiseerd. Om dit mogelijk te maken wordt er een overslaghaven aangelegd en een CVI met bijbehorende voorzieningen. Dit moet de CVI Haven Raaieinde worden. Het geldende bestemmingsplan voorziet niet in deze ontwikkeling. Daarom is een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Op 30 mei j.l. heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst a/d Maas het ontwerpbestemmingsplan *CVI Raaieinde* ter visie gelegd. Ten aanzien van het onderdeel archeologie wil SAAL u bij deze een aantal zaken onder de aandacht brengen en verzoeken wij u op deze punten een heroverweging te maken. Wij zijn immers van mening dat door dit ontwerpbestemmingsplan de belangen van het archeologisch erfgoed binnen de gemeente Horst a/d Maas onevenredig geschaad (kunnen) worden.

Stichting Archeologie Actueel Limburg (SAAL)

SAAL is in 1996 opgericht en heeft als hoofddoelstellingen archeologie binnen de provincie Limburg bij een breed publiek actief onder de aandacht te brengen en te ijveren voor een adequate bescherming van het archeologische erfgoed binnen de provincie. Hiertoe organiseert SAAL o.a. lezingen en congressen, ondersteunt archeologische publicaties en bepleit door middel van overleg met andere belanghebbenden en eventueel inspraak, daar waar dat volgens SAAL noodzakelijk wordt geacht, een betere bescherming van ons archeologisch erfgoed.

Zienswijze Bestemmingsplan *CVI Raaieinde*

Zoals U weet heeft de Provincie Limburg in maart 2008 besloten haar verantwoordelijkheid voor archeologie te gaan beperken tot waarden van provinciaal belang. Daartoe heeft ze een aantal zgn. archeologische aandachtsgebieden aangewezen. Dit zijn representatieve en relatief gave delen van de verschillende Limburgse cultuurlandschappen met een groot potentieel aan archeologische waarden. Basisprincipe voor het beleid is een hoge kwaliteit van het archeologisch onderzoek. Omdat niet alle vindplaatsen even belangrijk zijn en niet alle

waardevolle vindplaatsen behouden kunnen blijven, zullen in het gehele archeologische onderzoekstraject keuzes gemaakt moeten worden. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen dus wel plaatsvinden, maar alleen als er in een vroegtijdig stadium adequaat archeologisch onderzoek wordt verricht. Er worden immers waarden verwacht die van provinciaal belang zijn.

Ook Raaieinde ligt in een archeologisch aandachtsgebied van de Provincie Limburg vanwege de belangrijke vondsten die er in het verleden gedaan zijn of nog te verwachten zijn. Hierbij moet derhalve volgens het bijbehorende provinciale beleid gekeken worden naar de totale landschapsarcheologie en niet alleen naar de losse vindplaatsen. Vanuit die optiek wordt dus ook voor het plangebied Raaieinde specifiek een brede landschappelijke benadering aangeraden, waarbij de vraag naar de relaties tussen bewoningssporen in het plangebied en reeds bekende sites in de omringende regio centraal staan.

In dat kader is het bevreemdend dat in de verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan *CVI Raaieinde* maar slechts op een deel van dit gebied de dubbelbestemming archeologie ligt. Dit is gebaseerd op het selectiebesluit van de provincie; hetgeen nog wel te volgen is. Maar de gemeente is in deze het bevoegd gezag en dient zich een goed gemotiveerd oordeel te vormen van het archeologisch belang. Wij zijn echter van mening dat de gemeente door de Provincie op het verkeerde been gezet wordt.

Wat is namelijk het geval: RAAP heeft in 2009 en 2010 in dit gebied een archeologisch onderzoek uitgevoerd (RAAP-rapport 2156). Hierbij zijn 17 archeologische vindplaatsen aangetroffen waarvan 4 behoudenswaardig, waarvan RAAP heeft voorgesteld deze vindplaatsen te onderzoeken door middel van een **opgraving**, zodat de archeologische waarden *ex situ* kunnen worden behouden. Tevens zijn er 4 sites die niet behoudenswaardig zijn, maar waarvoor gezien de onduidelijkheid door verbruining van de bodem toch archeologische **begeleiding** wordt geadviseerd. Aangezien meerdere sites zich (gedeeltelijk) op dezelfde locatie bevinden, betreft het in totaal zes vindplaatsen, die onderzocht zouden moeten worden.

Op verzoek van DCM zijn alle sites ook nog eens door Hazenberg Archeologie gewaardeerd. Zij komen tot dezelfde 4 behoudenswaardige terreinen. De andere 4 terreinen geven ze aan als mogelijk behoudenswaardig, omdat de precieze invloed van de verbruining te onzeker is om de gaafheid goed te kunnen waarden. Als gevolg hiervan kan dus (nog) niet aangegeven worden of het gaat om behoudenswaardige sites.

De provincie Limburg heeft op 28 november 2012 een selectiebesluit genomen. In het selectiebesluit wordt voor de 4 behoudenswaardige terreinen nu geen opgraving meer geadviseerd, maar slechts archeologische **begeleiding**. Dat de andere vindplaatsen door RAAP en Hazenberg onvoldoende (zouden) zijn gewaardeerd, wordt naar onze mening door de Provincie als oneigenlijk argument gebruikt om deze vindplaatsen dan maar af te schrijven en volledig vrij te geven.

Het lijkt erop dat het belangrijkste argument is kosten te besparen door minder onderzoek te doen. Echter om kosten te besparen kunnen en mogen geen concessies gedaan worden aan de kwaliteit, aard of omvang van het onderzoek. Immers, behoudenswaardige vindplaatsen moeten op een ordentelijke wijze onderzocht worden en alvorens een oordeel gevormd wordt over de behoudenswaardigheid moet voldoende informatie verzameld zijn. Zowel binnen als buiten de aandachtsgebieden geldt op z'n minst de kwaliteit, zoals die door de archeologische beroepsgroep (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie) en het Rijk (NOaA) is voorgeschreven. Binnen provinciale aandachtsgebieden komen daar minimaal de provinciale richtlijnen voor hoogwaardig archeologisch onderzoek bovenop.

Door bovenstaand handelen wordt zowel door de provincie als de gemeente niet voldaan aan de eis om in provinciale archeologische aandachtsgebieden het archeologisch onderzoek in het kader van de archeologische monumentenzorg (AMZ) meer te richten op grotere landschappelijke eenheden, waarin meerdere vindplaatsen in onderlinge samenhang aanwezig zijn. Daar is de meest geïntegreerde kenniswinst te boeken.

Verder gaan hierdoor niet alleen waardevolle archeologische vindplaatsen ongezien verloren, maar de gemeente loopt ook grote financiële risico's. Door het ontbreken van goed vooronderzoek is de kans uitermate reëel dat niet onbelangrijke en behoudenswaardige archeologische vondsten worden gedaan en het werk moet worden stilgelegd; met als gevolg schadeclaims bij de gemeente en een projectfrustratie.

Kortom: dit plan is wat de archeologie betreft onzorgvuldig gemotiveerd en voldoet niet aan de eisen die aan de omgang met archeologie binnen provinciale aandachtsgebieden moeten worden gesteld. We willen u daarom vragen uw eigen mening over de waarde van de archeologische vindplaatsen te vormen (al dan niet in overleg met de Provincie) en deze in het bestemmingsplan te verwerken. Hierbij stellen we voor het gebied met dubbelbestemming Waarde-Archeologie uit te breiden over het gehele plangebied. Op deze manier zullen in ieder geval de archeologische resten niet ongezien verdwijnen en wordt recht gedaan aan de provinciale eisen betreffende omgang met archeologische resten binnen provinciale archeologische aandachtsgebieden.

Tevens vragen we u de opgenomen vrijstellingsdiepte in het gebied met de dubbelbestemming Waarde-Archeologie te wijzigen naar 30 cm aangezien archeologische sporen al direct onder maaiveld zichtbaar worden.

Overigens zijn we bereid om samen met u te bekijken hoe we recht kunnen doen aan de archeologische relictten in dit onderhavige plangebied.

Voor de nadere specificering van onze zienswijze verwijzen we ook naar onze zienswijzen op het ontwerpbesluit ontgrondingsvergunning en op de ontwerpbeschikking omgevingsvergunning (ingediend bij respectievelijk de Provincie en bij uw college).

Hoogachtend,

Dhr. Ir. J-P. de Warrimont
Voorzitter
Stichting Archeologie Actueel Limburg

Dhr. W.R. Vroom
Secretaris
Stichting Archeologie Actueel Limburg